

Udvoszi 1914. nov. 29. d. u. 5. ra
K. J. J.

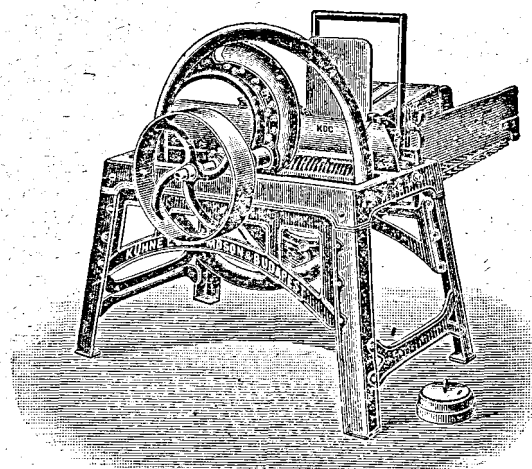
ERDÉLYI GAZDA

XLVI. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1914. NOVEMBER 29.

48. SZÁM.

Idénygépek: Szecskavágók, répavágók, hengeres és tárcsás darálók, tengerimorzsolók ^{kézi- és erőhajtásra,} olajpogácsatorók, gyökmosógépek, takarmányfüllesztők stb. ::

„RÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-t. **MOSON.**

Főraktár:

Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 59.

Fiókraktárak: **Debrecen, Kaposvár, Szabadka, Temesvár.**

Teljes

Takarmánykészítő berendezések és tejgazdasági felszerelések.

2012

MINDEN GAZDA

érdeke, hogy összes **gép- és motor** szükségleteinek beszerzésekor

az **E. K. A. R. T.**

Motor-, Gép- és Ipartelepek berendezési osztályától
kérjen ajánlatot.

I g a z g a t ó s á g:

Kolozsvár, Mátyás király-tér 29. szám. (Bánffy-palota.)

Telefon: 827. sz.

Távirati cím: "EKART"

NAGY JAVITÓMŰHELY

mindenféle rendszerű gépek javítására.

3033

Szuperfoszfátot

és minden egyéb mű-
trágyaféléket ajánl a

Mütrágyát
Értékesítő
Szövetkezet

Budapest, V. kerület,
Fürdő-utca 8-ik szám.

2769

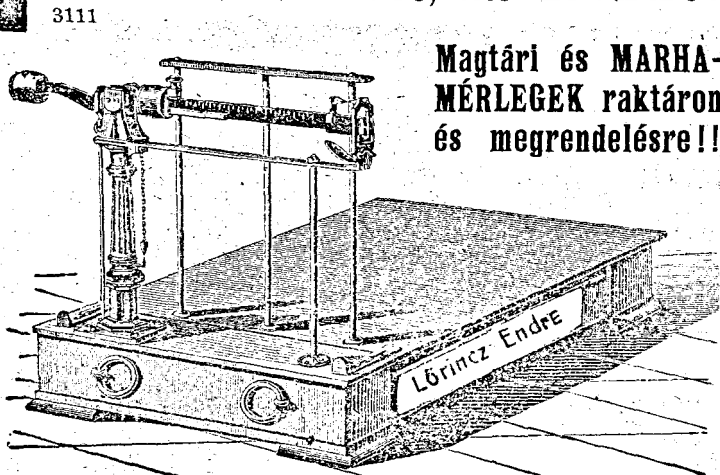
Zsákot,
Zsineget,

ponyvát, szőlőkötöző fonalat vásároljon a

32 év óta legmegbízhatóbbnak elismert
PISCHER-féle zsák- és ponyvagárban Budapest,
V., Nádor-utca 31-33. szám.

Kévekőtelek, PONYVAKÖLCSÖNZO-
Intézet Kérjen ajánlatot

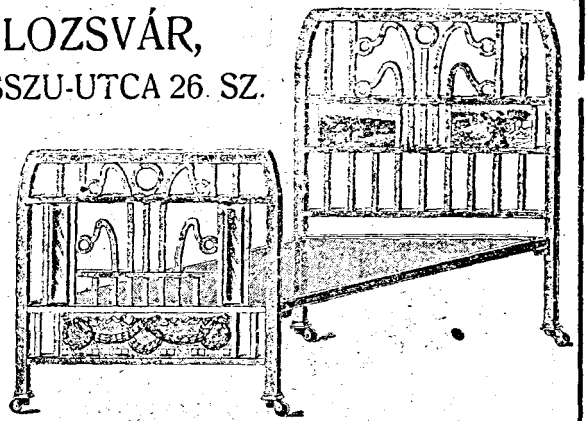
PETREUS L. UTÓDA LŐRINCZ KOLOZSVÁR,
HOSSZU-UTCA 26. SZ.
KITÜNTETETT OKLEVELES MÉRLEGKÉSZÍTŐ, ÉPÜLET- ÉS MŰ-
LAKATOS, VAS- ÉS RÉZBUTORGYÁRTÓ.

3111
Magtári és MARHA-MÉRLEGEK raktáron és megrendelésre!!

ELVÁLLAL :

Vas és fémből előállítható szakmájába vágó minden munkát. Kórházak, szállodák, gazdaságok, istállók, tehenészetek stb. fa, vagy fémbutorral való berendezését. Folyosó, lépcső és sirrácok készítését. Gazdasági és kerti kerítéseket. Kerti butorokat és sátrakat. Réz- és vaságyakat és butorokat, stb.

Költségvetéseket és rajzokat kívánatra díjtalanul. Pontos időre szállítás! Szolid és versenyképes árak! Szakszerű tökéletes munka!

MAGTÁRI ÉS MARHAMÉRLEGEI MINDEN MÁSNÁL JOBBAK ÉS OLCSÓBBAK

KERESEK

egy ügyes, a gazdaság minden ágazatában jártas

ISPÁNT.

3143
Levélcím: **Nagy Dénes** földbirtokos Torda. (Torda-Aranyos vármegye)

Keresek

nagyobb, erőhajtásra alkalmas

Tengeri szártépőt

kölcsönj mellett használatra.

Levélcím:

NAGY DÉNES földbirtokos, Torda. (Torda-Aranyos megye.)

Gazdatiszt.

3147
Idősebb férfi, volt alkalmazást birtokbérlo óhajt

mint gazdatiszt vagy egyéb foglalkozást gazdaságnál, teljesen megbízható ember

BILINSZKI LAJOS, Marosludas

ELADÓ

teljesen üzemképes állapotban levő

mezőgazdasági gépek.

3152

Részletezés:

Máv. 8 lóerejű locomobil, cséplő szekrény, vas-kazalozó, Stibor rendszerű körfűrész, tüzfecskendő	6000 kor.
1 drb. Record lóhere cséplő	1200 "
1 drb. Hofherr és Sch. féle hereszórókészülékkel 21 soros Viktoria vetőgép	320 "
1 drb. Hofherr és Sch. féle hereszórókészülékkel 19 soros Viktoria vetőgép	290 "
1 drb. Hofherr és Sch. féle hereszórókészülékkel 17 soros Viktoria vetőgép	260 "
16 drb. Kettőseke, Howarth-féle à 30"	480 "
2 drb. Vasborona, háromtagu à 50"	100 "
1 drb. Aratógép, kévekötős, M ^c Cormick-féle	500 "
3 drb. Szénagyűjtő lógereblye à 70"	210 "
1 drb. Répavágó Hofherr és Sch. féle „TCE” à 60"	60 "
1 drb. Szelelőrosta	40 "
4 drb. Egytagu fahenger à 15"	45 "
1 drb. Félfedelű sárga kocsi	300 "
1 drb. Nyitott barna kocsi	200 "
1 drb. Lószán	80 "
1 drb. Gyapjufésülő	600 "
1 drb. Szecskavágó burokkal	100 "
14 drb. Faborona à 10"	140 "

Érdeklődőknek közelebbi felvilágosítást ad az

ERDÉLYI GAZDA TÁRSASÁG

Kolozsvárt, Attila-u. 10. levélileg vagy telefonon (158. sz.)

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Kecsedszilvás község határában fekvő 230 k. hold kiterjedésű kincstári birtok, mintegy 196 k. holdat kitevő mezőgazdasági részének hasznosítása tárgyában a kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség hivatalos helyiségében (Kolozsvárt, Bocskay-tér 19. szám II. emelet) 1914. évi december hó 14-én délelőtt 11 órakor írásbeli zárt ajánlati tárgyalással egybekötött szóbeli nyilvános árverés fog tartatni.

Haszonbérleti idő tartama az 1915. évi január hó 1-től, ugyanezen év december hó 31-ig terjed. Kikiáltási ár 1960 (Egyezer kilencszázhatvan) korona. Az árverés megkezdése előtt a kikiáltási ár 10 százaléka, azaz 196 korona bánatpénzül leteendő, vagy a zárt ajánlathoz csatolandó. Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek. Bérbeadó kincstár fentartja magának azt a jogát, hogy a beérkezett ajánlatok felett tettszése szerint szabadon választhasson, esetleg az ajánlatokat minden indokolás nélkül visszautasíthassa.

Bérbeadási feltételek a kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők, vagy kívánatra feleknek megküldetnek.

Kolozsvár, 1914. évi nov. 24-én.

A kolozsvári m. kir. telepítési felügyelőség.

3150

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
½ ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLÉR.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

MEGJEBLENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10 SZÁM.
◇ A LAP TELEFON SZÁMA: 158 ◇

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
A baromfitenyésztés és a háboru. Gróf Teleki Józsefné.	461
Kormányintézkedések	461
Kisebbszakközlemények	462
Vegyesszakközlemények	462
Hirdetések.	

A baromfitenyésztés és a háboru.

Irta: gróf Teleki Józsefné.

A mostani pénzsűk idők, a magas takarmányárak, az állami tenyészbarmfi bevásárlások elmaradása arra indítják a tenyésztőket, hogy állataikat eladják. Óva intünk ettől mindenkit. Ne adja el senki törzsfőállományát, sőt az ideai szaporulat értékes állataival gyarapítsa azt, hogy nemesvérű barmfi állományunk ne megfogyva, hanem megerősödve kerüljön ki ebből a veszedelemből. Ha a vihar elül, egészen megváltozott helyzetet fogunk látni. A magyar név újra nagy lesz. Az egész világ tele van a magyar vitézség és magyar tudás magasztalásával s ez közgazdasági téren sem fogja eltéveszteni a hatást. A Balkán-államok, az osztrákok, sőt a németek is vettek eddig tenyészbarmfi állományt tőlünk s miután az előrelátható győzelem folytán a magyar nemzet befolyása a bel- és külföldön gyarapodni fog, a magyar kormány bizonyára fog találni utakat és módokat, hogy az értékesítési viszonyok a lehető legkedvezőbbek legyenek. A magyar tenyészbarmfinak kelete lesz a szélrózsa minden irányában, ne hagyjuk tehát elpusztulni eddigi sikereinket! Az 1913. évi budapesti kiállítás megmutatta: mit tud a magyar tenyésztő, ne engedjük tehát elhomályosulni azokat a kedvező benyomásokat, amelyeket a magyar barmfiállomány szépsége a szemlélőben keltett.

Ha azt mondjuk, hogy a tenyészbarmfi értékesítésére kedvező kilátás nyílik a háboru utáni békés időre, akkor a haszonbarmfi tenyésztésre azt állíthatjuk, hogy valóságos aranykor fog bekövetkezni. A kontinens legnagyobb vevői barmfi és tojásban a németek és angolok, míg a szállítók a franciák és belgák nyugaton, keleten pedig mi és

Oroszország, Németország, a mi nagy szövetségünk, bizonyára olyan szövetséges vámpolitikát fog inaugurálni, amely a mi barmfi és tojáskivitelünknek kedvez. Oroszország, a mi legnagyobb konkurrensünk, megbénul, a háboru a határszéli területen dul és pusztít, a honnan talán legnagyobb volt az export. A franciaországi és belgiumi export hosszú-hosszu időre megbénult, mert az ott dult harcok és franktíreur csaták, de még a háboru következtében beállott nyomor ugyszólván kipusztította a barmfiállományt. Nagy bíba volna tehát most a takarmány és eleség drágasága miatt eladni a barmfiállományt. Sőt ellenkezőleg: a haszonbarmfitenyésztőknek most nyílik alkalom állományukat igazán és olcsón megjavítani. Az eladásra kerülő tenyészanyagot nem volna szabad engedni, hogy fogyasztási célokra eladják, hanem a haszonbarmfitenyésztőknek meg kellene azt venniök. A fogyasztás tenyészési árakat úgy sem fizet, így tehát a pepinériák a haszonbarmfitenyésztésnek tesznek nagy, megbecsülhetetlen nagy szolgálatot, ha felesleges tenyészállataik haszonbarmfitenyésztőkben való elhelyezéséről gondoskodnak, a haszonbarmfitenyésztők pedig megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek a közérdeknek, ha az u. n. fajbarmfi tenyésztőit a most beállott holt ponton átsegítik és megveszik számfeletti tenyészállataikat. Ez az akció minden községben, minden városban meg volna szervezendő, eredménye pedig az volna, hogy a magyar tenyésztőközönség a háboru után igazán értékes s nagy termelőképeségű barmfiállománnyal bírna. Melegen ajánlom e sorokat a tenyésztőközönség figyelmébe, sőt kérek mindenkit, akihez e pár szó eljut, hogy tegye meg, amit lehet, hogy az eladásra kerülő tenyészállatok ne fogyasztásra, hanem haszonbarmfitenyésztők udvarába kerüljenek. Vegyünk nemesvérű tenyészanyagot! A drága eleség és takarmány nem indok a tenyészetek korlátozására avagy felosztására, mert ezzel szemben a tojás és barmfihus jobb árakon kel el.

KORMÁNYINTÉZKEDÉSEK.

Körrendelet.

Ghillányi Imre m. kir. földmivelésügyi miniszter 127325 VIII—2. 1914. sz. alatt valamennyi törvényhatóság, gazdasági, szőlészeti és borászati egyesület, földmivelésügyi miniszteri kirendeltség, kerületi szőlészeti és borászati felügyelőség és gazdasági felügyelőséghez a következő körrendeletet intézte:

»Azt a nagy csapást, amelyet a filloxera -vész a hazai bortermelésre mért, immár sikerült leküzdenünk, amennyiben az elpusztult szőlők nagy része már felújított s e mellett más területeken is annyi új szőlő ültetett, hogy bortermésünk normális években már is elérje a filloxera fellépte előtti bortermés mennyiségét. Minthogy pedig az új szőlők ültetését termelőink előre láthatólag még ezután is folytatni fogják, biztosra vehető, hogy a már legközelebbi években Magyarország bortermése nagyobb lesz annál, amennyi a filloxera pusztítása előtt volt.

Most azonban egy más feladat vár megoldásra. Gondoskodni kell arról, hogy a költséges befektetésekkel létesített új szőlők jövedelmezősége biztosítható legyen.

E célból kiváló súlyt kívánok fektetni az okszerű borkezelés fejlesztésére és terjesztésére s a borértékesítés előmozdítására.

Szükséges ez annál is inkább, mert már évek óta egyre több a panasz amiatt, hogy szőlősgazdánk bortermésüket, különösen a finomabb és értékesebb fajbarmfiakat megfelelő áron nem képesek értékesíteni, ami annál nagyobb baj, mert a munkabéreknek az utóbbi években történt jelentékeny emelkedése és az évenként fellépő szőlőbetegségek ellen való védekezés költséges volta miatt a szőlőmivelés egyre több kiadással jár.

E bajok orvoslása végett még hivatalbeli elődóm az ország fontosabb borvidékein oly állami közpincék létesítését vette célba, melyekbe a szőlősgazdák bortermésüket szakszerű kezelés és értékesítés végett beküldhessék s a beküldött borra költséget kaphassanak.

Ezek közül hat állami közpince és pedig a Budaörsön, Beregszászbán, Dicsőszentmártonban, Miskolcon, Pécsen és Sátoraljaújhelyen épült közpincék már elkészültek és rendeltetésüknek átadattak.

Erről a címet a közpincék szervezeti szabályainak megküldése mellett, tu-

Mezőgazdák ZUHATAG KUTJA.

Serleges rendszer cső és gummi nélkül.

Minden eddigi rendszert fölülmúl

Minthogy az amerikai gépek behozatala a háborus viszonyok folytán teljesen bizonytalan, szerezze be mindenki szükségletét a még raktáron levő készletből. Rendelje meg tehát már most az

Adriance fűkaszalókat és aratógépeket, valamint

Deere-féle tárcsásboronákat és tengeriültetőket.

Magyarországi vezérképviselőt:

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható: Divatos férfi ingek, alsónadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők. Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálóingek és kabátok. Fiu- és leánykafehérmű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

2005
Sárga Kristóf utódai

fehérmű, vászon és szőnyeg nagyraktára
KOLOZSVÁRT, Deák Ferenc-utca 3. szám.
Telefonszám 567.

Mátrác, paplan, pokróc, valamint minoenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon ebédlő és futószőnyeg gyapju és csipkefüggönyök.

Amerikai önműködő ablak-rolletták egyedüli főraktára.

domásvétel és az érdekelt közönség tájékoztatása végett értesitem.

Budapest, 1914 november 10.

Glállány s. k.»

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

— **Gyümölcs termésünket** nagyban veszélyezteti a Fusicladium és Monilia betegség, mely abban áll, hogy a gyümölcs megérés előtt kezd rothadni s részint lehull a fáról, részint megszárad a fán s ilyen száradt és összeaszott állapotban a jövő nyárig is ott lityeg a fán. Ezen betegség rohamosan terjed s ha nem védekezünk ellene, tönkre teszi egész gyümölcstermésünket. A védekezés a következő: összel, lombhullás után, napos, csendes időben a beteg lág 6—8%-os dendrinnel (gyümölcsfa carbolineum) permetezendők meg s a rá következő tavaszkor, midőn a gyümölcs kezd kötni, egy százalékos kékgalic oldattal s ezután 2—3 heti időközökben két százalékos galicoldattal permetezendők meg az érés kezdetéig. Ezen kívül a megtámadott gyümölcsöt azonnal távolítsuk el a fáról, valamint a lehullott gyümölcsöt naponta szedjük össze és égessük el.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— **Gazdaggyűlések Budapesten.** Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület december hó 8-án, kedden, délelőtt 9 órakor tartja meg a Magyar Mezőgazdák Szövetségének székhatározatának tanács-termében (Budapest, V. Alkotmány-utca 29. I.) rendes évi közgyűlését, mely után délelőtt 11 órakor a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének XIX. nagygyűlését tartják meg. A Máv. és a kezelesében levő helyi érdekű vasutak vonalain való kedvezményes utazásra jogosító névre szóló igazolványokat legkésőbb december 1-ig jelentkező tagjainak személyenként és igazolványonként 40 fillér postabélyeg előzetes beküldése ellenében szolgáltat ki az O. M. G. E. (IX., Köztelek-utca 8.) titkári hivatala. A szokásos évkönyvet és tagnévsort a háborús viszonyokra való tekintettel az idén nem adhatja ki az O. M. G. E., hanem a legközelebbi évi jelentésben fog a múlt egyesületi év tevékenységéről részletesebben beszámolni.

— **Borvásárlás a katonák részére.** A vörös bor iránt a legutóbbi napokban országsszerte nagy kereslet indult meg és

pedig mind az ó, mind az új vörös borok iránt. Ennek — a Budapesti Levelező értesülése szerint — az az oka, hogy a hadvezetőség a csapatoknak egészségügyi szempontból vörös borral való ellátását határozta el. A nagy kereslet folytán a vörös bor ára annál is inkább emelkedik, mert óborból csekély készlet áll rendelkezésre s mennyiségileg az ideai szüret is gyengén ütött ki.

— **Kincstári lovak a köztenyésztésben.** A hadsereg részére történt lökiemelések és lövésárlások folytán mutatkozó kancahiány és munkás loyanagnak lehetőleg részinti pótlása érdekében a földművelésügyi miniszter tárgyalásokat folytat a m. kir. honvédelmi és a cs. és kir. közös hadügyminiszterrel az iránt, hogy az ország területén szervezett lökórházakból a tenyésztésre alkalmas kancákat a szokásos 100 korona átlagárban és az időközi takarmányozási és szállítási költségek fejében később megállapítandó 20—30 korona kiadás megtérítése mellett, a használati lovakat pedig egy — ezentul megállapítandó — becsárban az erre jelentkező, megbízható gazdák, illetve tenyésztők részére átvegye. Tervbe van véve továbbá a hadi célokra besorozott, de vemhesnek bizonyult kancák megbízható tenyésztők között való kiosztása is oly feltétellel, hogy az illető az általa átvett kancát a leelléstől számított hat hónap múlva a kincstárnak kifogástalan állapotban visszaszolgáltatni tartozik, az anyakanca tartásának ellenértéke fejében pedig a leellendő csikó a tenyésztő korlátlan tulajdonába megy át. A tárgyalások előrehaladt voltára való tekintettel *sürgősen jelezzék* az érdekelt gazdák és tenyésztők a vármegyei löktenyésztési bizottságok elnökeinek, hogy a fent megjelölt három osztályba sorozandó lovakból hányat óhajtanak átvenni. A földművelésügyi miniszter a kívánalmak összeírására már utasította a löktenyésztési bizottságok elnökeit.

— **A maximális gabonaárak és a gazdák.** A Magyar Gazdaszövetség igazgatóválasztmányja legutóbbi gyűlésén hozott határozatából kifolyólag sürgős fölterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a gabona, liszt és a más fontosabb élelmiszerek legmagasabb árának mielőbbi megállapítása érdekében. A Szövetség, — mint első sorban a kisebb mezőgazdák érdekképviselete, — nem csupán a hadviselés és a nemzet közéletmezése, de hagyományos erkéleti felfogásából kifolyólag is kötelességének tartja a kereskedelmi kormányt a jogosulatlan nyeresz-

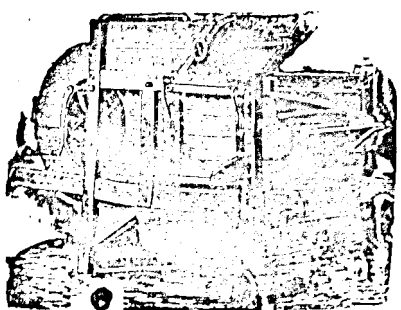
kedés további lehetőségének korlátozására felkérni. Hangsúlyozza a Szövetség fölterjesztésében, hogy a gabonaárak korlátozása a lisztárak hatósági megállapítása nélkül nem fogja a közéletmezés legfontosabb cikkét, a kenyeret, olcsóbbá tenni s e tekintetben utal arra, hogy a gabona- és lisztárak közötti különbségben az árdifferencia nálunk sokkal nagyobb, mint a Német-birodalomban. A fogyasztók széles rétegével szemben a lisztárak emelkedése sokkal kedvezőtlenebbnél érezhető, mint a feldolgozatlan gabonáé, úgy annyira, hogy nem alaptalan az a nézet, amely szerint a lisztárak hatósági megállapítása már magában véve is előidézné a gabona maximális árának megkötését. A Gazdaszövetség azonban, nehogy álláspontja félreértessék, nemcsak a liszt, de mindenmű gabona, sőt ezen túlmenőleg a közfogyasztásra fontosabb élelmiszerek árának hatósági sürgős megállapítását is kéri, mert ezekben a történelmi nagy időkben méltánytalannak tartja, hogy a közös szükséglet akár a termelő, akár a feldolgozó, akár pedig a forgalombahozással foglalkozó, az ország közönségének rovására kihasználja. A fölterjesztést a Szövetség pártolás végett megküldötte a földművelésügyi miniszternek is.

— **Ragadós állatbetegségek.** A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett hivatalos jelentések szerint emelkedett a múlt hét folyamán a lépfenével fertőzött községek száma 72-ről 74-re, míg a többi ragadós állatbetegségek terén általában javulás észlelhető. Csökkent a ragadós száj- és körömfájással fertőzött községek száma 2546-ról 2470-re, a sertésorbáncal fertőzöttek 71-ről 53-ra és a sertésvésszel fertőzöttek 391-ről 357-re.

— **Az őszi mezőgazdasági munkálatok.** Bihar vármegyében a vetések a befejezés felé közelednek. Az állam gondoskodott a hiányzó vetőmag pótlásáról. Az állagos őszi vetés előreláthatólag meglesz, ezért különleges intézkedésre nincs szükség.

Fogarás vármegyében az őszi vetéseket rövidesen befejezik. Az idén is bevetik az őszi szokásos területeket. Nagyobb mennyiségű buza vetőmag készletre volna szükség, hogy a gazdák az őszi gabonavetésben lévő hiányokat tavasszal pótolhassák.

Kisküküllő vármegyében közigazgatási és társadalmi uton igyekeztek a gazdákat a költsönös kisegítő munkára megnyerni. Ez a vállvetelt munkásság s a vármegye sűrű népessége az őszi vetések zavartalan elvégzését biztosítja.

Ha ön meg akarja ismerni a legújabb
eredeti „KALMAR“ rostát

szíveskedjék **árjegyzéket** kérni amellyel több oldalú anyagi és technikai előnyöket fog biztosítani gazdasága részére.

2006

KALMÁR ZS. és TÁRSA gépgyára Hódmezővásárhely

Vezérképviselő: A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége Budapest, V., Váci-körut 32.

Udvarhely vármegyében a hiányzó munkaerőt mindenütt pótolták az itthonmaradottak. Csupán vetőmaghiány miatt maradt tizenkét községben vetetlen az ősziinek szánt terület egy része. Ezt a hiányt tavasszal pótolják a gazdák, ha a kormány gondoskodnék tavaszi gabona, főleg tavaszi buza vetőmagról. Nagyobb baj annál a csapásszámba menő sok egér, amelyek a jövő évi termést már most is veszélyeztetik. A mérgezésre a gazdák nem kapnak hatósági engedelmet.

— **A vetőmagpiac.** A *lóheremag* az elmúlt héten is főérdeklődés tárgyát képezte úgy a belföldi szükséglet fedezése, mint a kivitel szempontjából. Az arankamentes, tisztításra alkalmas minőségek, rendkívül élénk keresletnek örvendenek. A kínálat ezzel szemben kicsi. Az irányzat szilárd. A *lucernamag* irányzata szilárd. A kínálat hazai áruból hiányzik. A *tavaszi búkköny* irányzata szilárd. Ára a hét folyamán ismét emelkedett. *Mákból* kevés a kínálat. Irányzata emelkedő. A *baltacim* élénk keresletnek örvend. A jó minőségű áru szilárd irányzatot követ. Nyersáruért az árak métermázsánként: lóheremag természetűtől arankamentes 220—250, arankamentességre alkalmas 195—205, nagyarankás 135—155, lucernamag természetűtől arankamentes 180—210, szép sárgaszínű 155—170, kereskedelmi áru 135—145, mák 98—100, lenmag 34—35, köles 25—25.50, baltacim 42—48, tavaszi búkköny 30—35 korona.

— **Havivak kancák a köztenyésztésben.** A háborús állapot a kancáállomány legértékesebb részét elvonta a köztenyésztésből, a gazdaközönség érdekvéviselési szervezetei tehát mindenképpen arra törekednek, hogy a lótenyésztés terén mutatkozó jelentős hiányok pótolassanak. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a fenti okokból kifolyólag fölterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, melyben fölhívja a miniszter figyelmét a szakemberek azon újabb tapasztalatára, amely szerint a havivak kancák befede-

zése nem aggályos dolog, mivel a szem-baj nem öröklődő természetű és hogy a havivak kancá után értékes, ép szemű csikót lehet felnevelni, ha annak a havivakság ragályával való befertőzését el tudjuk kerülni. Ezzel szemben a földművelésügyi miniszterium 11567—1900. számú rendelete, mely a havivak kancákat a tenyésztésből eltiltja, ma is érvényben van. Az O. M. G. E. épp ezért kéri a minisztert, hogy a fenti káros rendelkezést sürgősen hatálytalanítsa, mivel a háború által előidézett rendkívüli helyzetben a havivak kancáknak a tenyésztéstől való eltiltása fokozottabb mértékben károsítja az ország lótenyésztését.

— **Rossz szüret Ausztriában.** Az osztrák földművelésügyi kormányhoz érkezett jelentések szerint az idei szüret a tömegbortermő osztrák tartományokban a termett bor mennyiségét illetőleg nagyon rosszul ütött ki. Déltirolban 40 százalékkal kevesebb bor termelt, mint a múlt évben s ez annál kellemetlenebb eselődést okozott a termelőknek, mert szüret előtt néhány héttel még elég jók voltak a kilátások. Ennek következtében a kereslet nagyon megélénkült s olcsó, könnyű fehér borokat már csaknem teljesen eladták. — Dalmáciában az idei termés csak egyharmada volt a múlt évinek. Az ottani borok eladását azonban nagyon akadályozza, hogy a háború miatt mind a tengeren, mind a vasuton való borszállítás csaknem teljesen szünetel.

— **A Gazdaszövetség és a háborús törvényjavaslatok.** A Gazdaszövetség több észrevételt fűz a háborús törvényjavaslatokhoz. Mivel a kivételes intézkedésekről szóló törvény módosítására vonatkozó javaslat negyedik szakasza eredeti szövegében arra is hatalmat ad a hatóságoknak, hogy a mezőgazdasági üzembe beavatkozzanak, ami azután maga után vonhatja hatósági rendeletre a vetésforgó teljes összezavarását; a Gazdaszövetség azt kívánja, hogy az üzemi beavatkozást tisztán az ipari és gyári üzemekre korlátozzák. A gazdasági üzem folytatásához szükséges készletek megállapításánál a

földművelésügyi miniszterium szakközegei legyenek illetékesek. Végül a hadiadóval kapcsolatban az államkincstár és a közteherviselés érdekében is elengedhetetlennek tartja a Gazdaszövetség, hogy a hadiadó a hitelintézetekre is kiterjesztessék. Ha elviszik a földműves fiait, lovaikat, szekereit, ha megokoltanak találják a fokozott szolgáltatásokat minden téren, akkor az ingótoke érintetlenségének is meg kell buknia.

— **A Kis Érdekes.** Ezzel a címmel egy új képes hetilap kérezkedik a művelt magyar közönség érdeklődésébe és figyelmébe. Az új képes hetilap önmagában teljes, kész és az eseményeket összefoglaló hetilap, de — mint címe is öszintén jelzi — Az Érdekes Ujságot kívánja kiegészíteni, annak akar az események torlódásával igazolt, rendszeres heti második kiadása lenni. A Kis Érdekes teljesen önálló, független, képes lap, cikkei és képei teljesen függetlenek az Érdekes Ujság tartalmától. Ugyanaz a cikk és ugyanaz a kép sohasem fog jönni mind a két lapban. Nem emlékeztetni fog egymásra a két lap, hanem kiegészíti egymást. A Kis Érdekes minden hét csütörtökjén jelenik meg és egész terjedelmében azzal a mélynyomással készül, amely az Érdekes Ujságnak olyan páratlan sikert szerzett itthon és az ország határain túl is. A Kis Érdekes előfizetési ára negyedévre 1 korona 80 fillér, félévre 3 kor. 60 fill. Egyes példányának ára 14 fillér. A Kis Érdekes kiadóhivatala V., Vilmos császár-ut 78. sz. alatt van.

A LAPPELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE NELLETT
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ
TOKAJI LÁSZLÓ
A LAP AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET TULAJDON

Hofherr—Schrantz és Clayton—Shuttleworth Részvénytársaság gépgyár
3023 Erdélyrészi képviselete, állandó nagy raktára
Babós és Társai vasnagykereskedésében Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 21.

Birtok hasznóbérbéadási hirdetmény.
A Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetsége tulajdonát képező Szolnok-Doboka vármegye bethleni járás, Acanagyfalú és Fellak község határában fekvő 17 k. hold 510 □-öl belseg, 18 k. hold 607 □-öl pusztá szőlő, gyümölcsös és terméketlen, 235 k. hold 1450 □-öl legelő és hegyi kaszáló, 352 k. hold 1317 □-öl szántó, 56 k. hold 1188 □-öl rét, 166 k. hold 486 □-öl erdőből álló birtok megfelelő gazdasági épületekkel ellátva 1915. évi január hó 1-től kezdve 6 évre hasznóbérbe adatik.
A feltételek Beke József kincstári ispánnál (Kolozsvár, Bocskay-tér 19. szám, II. emelet) a hivatalos órák alatt megtudhatók, hol is a birtok megtekintése bejelentendő.
3142

MATUTSEK JÓZSEF
KOLOZSVÁR, SZENTEGYHÁZ-UTCZA 3. SZ.
Fölhívja a n. é. közönség figyelmét előnyösen ismert, elsőrangú műhelyben a legjobb anyagból, legújabb divatszerint készült közkedveltségű
ferfi és női cipőraktárára
2019
Megrendelés után készít amerikai és francia, vagy bármily tetszés szerinti faconu cipőket, a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelemben. — Vidéki megrendelések pontosan és gyors kivitelenben érték után, de legbiztosabban egy használt, a lábra találó cipő beküldésével eszközöltetnek. — Kiváló tisztelettel: Matutsek József.

PEP
PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK
mázolász teljesen kész
vekolatra
kára és vasra.
Törv. védve 1904. sz. a.

LUTZ EDE és TÁRSA
FESTÉKGYÁRÁK BUDAPEST, VII.
ORNÁGY-UTCA 4.
Telefonszám 64.33.

2767 I.

**A MAGYAR
JELZÁLOG HITELBANK**

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jókai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOLCSÓBB KÖLCSÖNÖKET NYUJT

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG ELFOGAD

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

**A Dr. Borovszky-féle szagosított
BOROLIN**

a világ legjobb és leghatásosabb házi-szere. A Borolin a fájdalmakat azonnal megszünteti.

Megrendelhető a Borolingyárban Budapest, II., Margitrakpart 45. sz.

Próbaüveg 50 fillér.

2762

**Számtartói,
intézői állást**

keres gazd. akadémiát kitünő eredménnyel végzett, gyakorlattal bíró hadmentes, 24 éves keresztény gazda. Jelenleg cca 2000 holdas bér-gazdaságban számtartó, állását a bérlet lejártá miatt kell elhagynia.

3146

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetések
felvétetnek az Erdélyi Gazda kiadóhivatalában.

**A KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR és HITELBANK Részvénytársaság**

Kolozsvár, Mátyás király-tér 23. szám.

Erdély legnagyobb saját tőkével rendelkező magyar pénztintézete.

Alaptőkéje 2.000.000 korona teljesen befizetve.

Egyéb alapjai 1.302692 korona 10 fillér.

gazgatóság és központi irodák: Mátyás király-tér 23. sz. alatt az emeleten.

Váltóüzlete: Ugyanott.

Áruraktárai: A pályaudvar mellett Baross-tér 3. szám.

2004

Zálogházai: Király-utca 3. szám alatt.

Betétek elhelyezése takarékpénztári könyvecskére vagy folyószámlára előnyös kamatozás mellett eszközölhetők. A betéteket az intézet felmondás nélkül fizeti vissza. Leszámitol váltókat, bel- és külföldi utalványokat, járadékokat, kisorsolt értékpapírokat és egyéb értékeket.

Folyósít törlesztéses kölcsönöket 10-50 évig terjedő időre, már meglévő kölcsönöket előnyösen konvertál. Vesz és elad értékpapírokat és idegen pénzeket vagy azok vételét és eladását közvetíti. Sorsjegyek részletiv ellenében is beszerezhetők.

Előleglet nyújt értékpapírokra folyószámlán vagy meghatározott lejáratl.

Díjmentesen bevált szelvényeket és átvesz megörzés végett értékpapírokat, betéti könyvecskéket és egyéb értékeket nyitott letétként: esetleg lezárt és lepecsételt csomagban is.

Utalványokat, hitelleveleket állít ki bármely külföldi piacra.

Árukra előleglet ad, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruraktáraiba áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett és azokat szakszerűen kezelteti.

1000 holdas bérleti gazdaság

keres

intenzív, jó gyakorlatu, lehetőleg kis családú nős egyént fix fizetéssel és conventioval,

ki a gazdaság összes miveleteit érti.

Előnyben ki szöllőt és komlót is kezelt. Ajánlatoknál csakis bizonyítvány-másolat csatolandó. Igények megjelölendők. Értekezni

3149

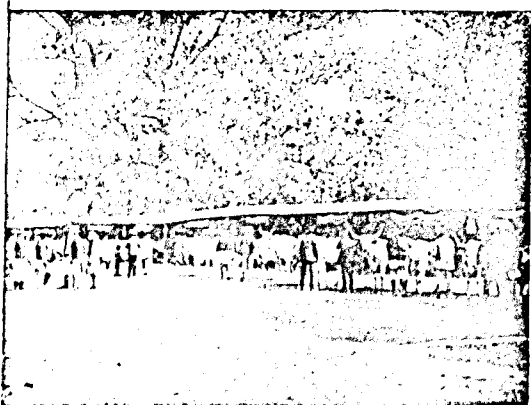
Fried Lipót és Ármin bérlőkkel, Tövisen.

Eladó

400 darab tenyész-juh,
18 darab erdélyi fejős fajtehén borjúkkal,
4 tarka, 2 fehér bika és
32 drb fiatal jármas fehér ökör.

Cím: **Petri Zsigmond,**
Kolozs-Borsán. 3151

Magyar erdélyi fajta ökröket 1-4 éves korig, igás-ökröket,
és 4-6 éves bival-ökröket **sürgősen**

keresünk megvételre.

Ajánlatokat kor, súly és ár megjelölésével (legalább 10 darabot kitevő mennyiségről) kérünk az

Erdélyi Gazda Társaság

Kolozsvár címen — küldeni.

3035